

Informator

CBA

CENTRALNE BIURO ANTYKORUPCYJNE

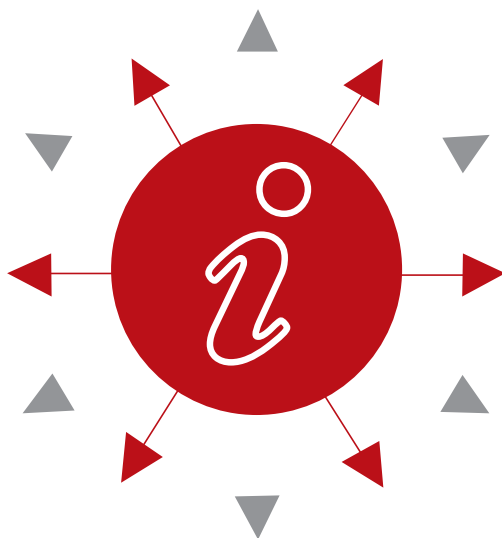
Warszawa 2015

Informator

CBA

CENTRALNE BIURO ANTYKORUPCYJNE

Warszawa 2015

Centralne Biuro Antykorupcyjne

Al. Ujazdowskie 9

00-583 Warszawa

www.cba.gov.pl

Projekt okładki, opracowanie graficzne

Łukasz Dyakowski

Skład komputerowy, korekta, druk

Wydawnictwo Centrum Szkolenia Policji

ul. Zegrzyńska 121, 05-119 Legionowo

www.csp.edu.pl

Nakład: 300 egz.

CENTRALNE BIURO ANTYKORUPCYJNE

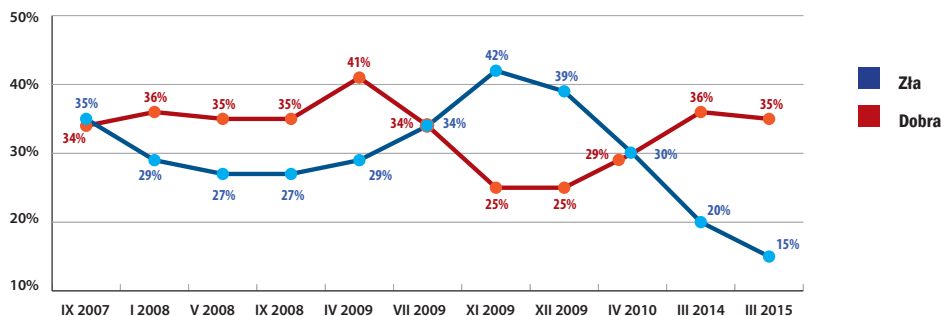
Centralne Biuro Antykorupcyjne (CBA) jest służbą specjalną powołaną do zwalczania korupcji w życiu publicznym i gospodarczym, w szczególności w instytucjach państwowych i samorządowych, a także do zwalczania działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa. Działa na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1411, z późn. zm.).

Z badania przeprowadzonego przez CBOS w 2015 r. wynika, że ponad jedna trzecia ankietowanych (35%) pozytywnie ocenia działalność Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Zanotowano także najniższy z rejestrowanych dotychczas odsetek osób krytykujących jego funkcjonowanie. Od kilku lat obserwowany jest wyraźny spadek negatywnych opinii o CBA.

Oceny Centralnego Biura Antykorupcyjnego

Wskazania respondentów wg terminów badania wyrażone w procentach

Źródło: Centrum Badania Opinii Społecznej, Komunikat z badań nr 42/2015, Oceny instytucji publicznych, Warszawa 2015

Przygotowywany przez Transparency International (TI) od 1995 r. Indeks Percepcji Korupcji (CPI) jest najważniejszym wyznacznikiem percepcji korupcji w sektorze publicznym. Według ostatniego raportu TI (z końca 2014 r.) Polska zajmuje 35. miejsce na 177 krajów objętych badaniem. Za Polską znalazły się m.in. Hiszpania (37. miejsce), Litwa (39. miejsce), Węgry (47. miejsce), Czechy (53. miejsce). Z państw regionu (Europy Wschodniej i Środkowej) jedynie Estonia jest na wyższej pozycji (26. miejsce).

SZEF CBA

Szef CBA jest centralnym organem administracji rządowej, nadzorowanym przez Prezesa Rady Ministrów. Jego działalność podlega kontroli Sejmu. Szefa CBA powołuje na 4-letnią kadencję i odwołuje Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kolegium do Spraw Służb Specjalnych oraz Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych. Ponowne powołanie na Szefa CBA może nastąpić tylko raz.

W dniu 1 grudnia 2015 r. Prezes Rady Ministrów Beata Szydło powierzyła pełnienie obowiązków Szefa CBA Ernestowi Bejdzie.

Ernest Bejda urodził się 24 września 1973 r. Jest absolwentem Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W 1997 r. ukończył studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji. Po studiach, w latach 1997–1999, odbył aplikację prokuratorską w Warszawie, zakończoną zdaniem egzaminu prokuratorskiego. Od 2000 r. do 2002 r. pracował w Generalnym Inspektoracie Celnym w Warszawie. W latach 2000–2004 odbył aplikację adwokacką. Po zdaniu egzaminu adwokackiego od 2004 r. pracował jako adwokat, prowadząc własną kancelarię. W 2006 r. został powołany na stanowisko Zastępcy Szefa CBA. Funkcję tę sprawował do 2009 r. W 2010 r. został zwolniony ze służby w CBA. Pracował następnie między innymi jako radca prawny, prowadząc własną kancelarię prawną.

ZADANIA CBA

Do zadań CBA w zakresie właściwości ustawowej Biura należy przede wszystkim rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw (wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o CBA) oraz ściganie ich sprawców, a także:

- ▶ ujawnianie przypadków nieprzestrzegania przepisów o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne i przeciwdziałanie takim przypadkom;
- ▶ dokumentowanie podstaw i inicjowanie realizacji przepisów o zwrocie korzyści uzyskanych niesłusznie kosztem Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych;

- ▶ kontrola prawidłowości i prawdziwości oświadczeń majątkowych lub oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej osób pełniących funkcje publiczne;
- ▶ ujawnianie przypadków nieprzestrzegania określonych przepisami prawa procedur podejmowania i realizacji decyzji w przedmiocie:
 - prywatyzacji i komercjalizacji,
 - wsparcia finansowego,
 - udzielania zamówień publicznych,
 - rozporządzania mieniem jednostek sektora finansów publicznych, jednostek otrzymujących środki publiczne, przedsiębiorców z udziałem Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
 - przyznawania koncesji, zezwoleń, zwolnień podmiotowych i przedmiotowych, ulg, preferencji, kontyngentów, plafonów, poręczeń i gwarancji bankowych;
- ▶ prowadzenie działalności analitycznej dotyczącej zjawisk występujących w obszarze właściwości CBA oraz przedstawianie w tym zakresie informacji Prezesowi Rady Ministrów, Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Sejmowi oraz Senatowi.

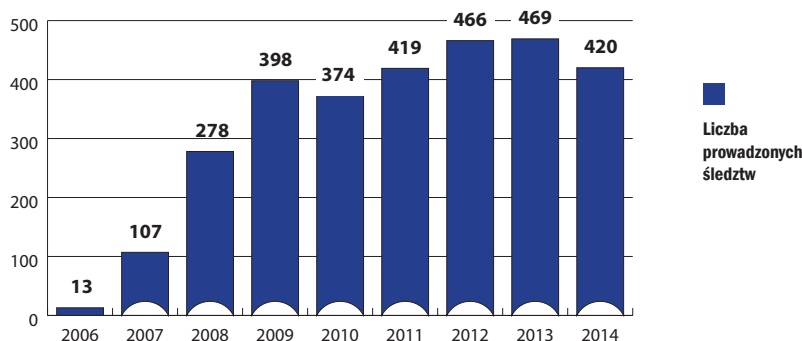
Ważną częścią funkcjonowania CBA jest **również działalność prewencyjna**.

Funkcjonariusze CBA, w granicach zadań określonych w ustawie, wykonują czynności:

działania operacyjne i procesowe

W 2014 r. odsetek śledztw zakończonych aktem oskarżenia w stosunku do roku poprzedniego zwiększył się i wyniósł 49%.

Czynności operacyjno-rozpoznawcze wykonywane są przez funkcjonariuszy CBA w celu zapobiegania popełnieniu przestępstw, ich rozpoznawania i wykrywania oraz w celu uzyskiwania i przetwarzania informacji istotnych dla zwalczania korupcji w instytucjach państwowych i samorządowych, a także działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa.

Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, funkcjonariusze CBA wykonują czynności dochodzeniowo-śledcze określone przepisami Kodeksu postępowania karnego, w tym również czynności na polecenie sądu i prokuratora.

DZIAŁANIA KONTROLNE

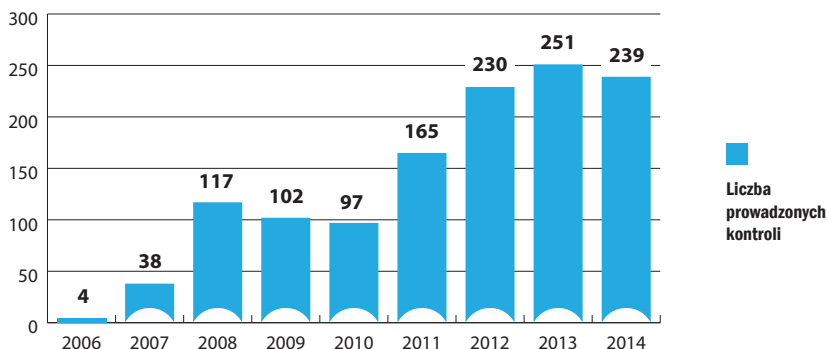
Biuro jest jedyną służbą specjalną posiadającą narzędzie w postaci kontroli oświadczeń majątkowych i decyzji gospodarczych.

Celem czynności kontrolnych prowadzonych przez funkcjonariuszy CBA jest ujawnianie przypadków korupcji w instytucjach publicznych, nadużyć osób pełniących funkcje publiczne oraz działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa.

Kontrole są prowadzone na podstawie rocznego planu zatwierdzanego przez Szefa CBA lub – gdy jest to konieczne – w trybie doraźnym.

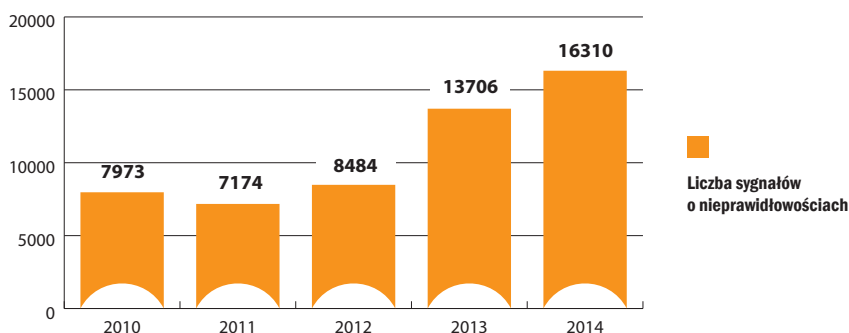
Czynności kontrolne polegają na:

- 1) ujawnianiu przypadków nieprzestrzegania prawa i przeciwdziałaniu im, np. w zakresie wydawania decyzji gospodarczych (m.in.: procesy prywatyzacyjne, wsparcie finansowe, rozporządzanie mieniem państwowym i komunalnym, zamówienia publiczne),
- 2) sprawdzaniu prawidłowości i prawdziwości oświadczeń majątkowych lub oświadczeń o prowadzeniu działalności gospodarczej osób pełniących funkcje publiczne.

DZIAŁANIA ANALITYCZNE

Identyfikacja zagrożeń godzących w interesy ekonomiczne państwa oraz odpowiednio wczesne i – w miarę możliwości – wyprzedzające informowanie o nich organów państwa, a także formułowanie propozycji działań zaradczych to podstawowe cele przedsięwzięć analityczno-informacyjnych prowadzonych przez funkcjonariuszy CBA. Ponadto wspierają one czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i kontrolne. Prowadzone w roku 2014 działania dotyczyły głównie zamówień publicznych, procesów prywatyzacyjnych, programów rządowych oraz działalności wybranych instytucji publicznych. Fakt, że coraz więcej osób dobrze ocenia działania CBA, znajduje odzwierciedlenie w liczbie napływających do Biura sygnałów o potencjalnych przypadkach korupcji lub zdarzeniach ją uprawdopodobniających.

Opracowana w roku 2013 przez Biuro prognoza zagrożeń korupcyjnych pozwoliła skoncentrować działalność CBA na ośmiu wytypowanych obszarach – infrastrukturze, informatyzacji administracji publicznej, wykorzystywaniu środków UE, sektorze obronnym, ochronie zdrowia, ochronie środowiska, korupcji urzędniczej, energetyce.

Co roku CBA przygotowuje i wydaje opracowanie pn. *Mapa Korupcji* – obrazujące stan przestępczości korupcyjnej w Polsce. Raport przygotowywany jest we współpracy z innymi służbami, Prokuraturą Generalną i Ministerstwem Sprawiedliwości.

W 2014 r. rozszerzone zostały zadania CBA związane z weryfikacją oświadczeń o braku konfliktu interesów. Sprawdzane są deklaracje składane przez kandydatów na członków i członków Komisji Ekonomicznej przy Ministrze Zdrowia, Rady Przejrzystości przy Prezesie Agencji Oceny Technologii Medycznych, konsultantów w ochronie zdrowia oraz osób biorących udział w przygotowaniu, zawieraniu i wykonywaniu umów offsetowych.

STRONY INTERNETOWE CBA

www.cba.gov.pl – oficjalna strona CBA

Strona dostępna jest także w języku angielskim. Biuro prowadzi również działalność informacyjną na Facebooku, Twitterze i Google+. Na stronie internetowej CBA, zarówno w wersji polskojęzycznej, jak i anglojęzycznej można znaleźć podstawowe informacje związane z działalnością Biura. W 2014 r. serwis dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych, a także zmieniono jego szatę graficzną.

www.antykorupcja.gov.pl – serwis informacyjno-edukacyjny

Treści edukacyjne można też znaleźć na prowadzonych przez CBA stronach i w serwisach Facebook, Twitter i YouTube.

Witryna internetowa zawiera informacje o charakterze edukacyjnym, obejmujące m.in. bieżące doniesienia medialne na temat korupcji i jej przeciwdziałania, analizy i raporty czy wyniki badań społecznych.

SZKOLENIA ANTYKORUPCYJNE

Od 2010 r. funkcjonariusze CBA, bazując na swoich doświadczeniach z zakresu zwalczania i zapobiegania korupcji, realizują szkolenia dla pracowników instytucji państwowych oraz instytucji administracji publicznej. Szkolenia są także prowadzone podczas różnego rodzaju warsztatów i konferencji poświęconych problematyce antykorupcyjnej.

Uzupełnieniem prowadzonych szkoleń są wydane przez CBA podręczniki skierowane do urzędników i przedsiębiorców. Ważnym elementem szkoleń jest omówienie najczęstszych nieprawidłowości i błędów przy realizacji zamówień publicznych.

Do końca 2014 r.
przeprowadzono ponad
650 szkoleń w 464
instytucjach. Zostało
przeszkolonych ponad
30 000 osób.

WSPÓŁPRACA Z ORE

CBA oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE), w ramach podpisanego w marcu 2014 r. porozumienia, realizują pilotaż projektu edukacyjnego *Etyka nie tylko dla smyka*. Współdziałanie obejmuje przede wszystkim prowadzenie szkoleń dla koordynatorów i liderów regionalnych z zakresu tematyki antykorupcyjnej, opracowanie poradnika dla nauczycieli oraz uruchomienie platformy e-learningowej. Projekt jest dedykowany nauczycielom i uczniom klas I–III szkoły podstawowej, a także rodzicom i środowiskom lokalnym. 12 czerwca 2015 r. odbyła się konferencja podsumowująca pilotaż projektu. Wzięło w nim udział blisko 220 szkół, przeszkolono ponad 27 500 uczniów. 90% nauczycieli stosujących program zaobserwowało co najmniej częściowe zmiany w postawach i zachowaniu uczniów. Projekt zakończy się w sierpniu 2015 r.

RZĄDOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA KORUPCJI NA LATA 2014–2019

CBA realizuje zadania wynikające z przyjętej w dniu 1 kwietnia 2014 r. przez Radę Ministrów uchwały w sprawie *Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014–2019*. CBA jest jedną z najbardziej zaangażowanych instytucji. Szef CBA jest wiceprzewodniczącym Międzyresortowego Zespołu ds. Koordynacji i Monitorowania Wdrażania *Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014–2019*. Przewodniczącą Zespołu jest Minister Spraw Wewnętrznych. CBA uczestniczy w 31 działaniach w ramach 15 zadań.

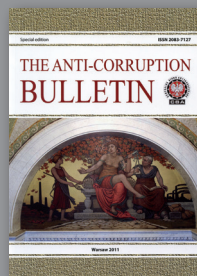
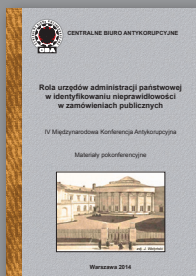
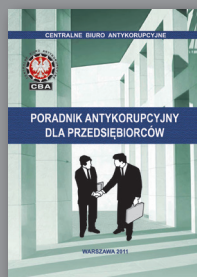
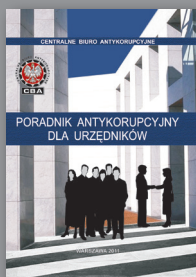
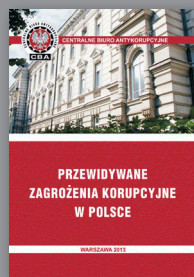
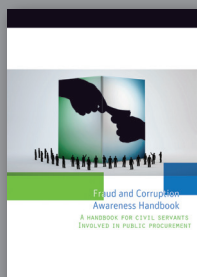
W maju 2014 r. Szef CBA, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego i Prezes Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych podpisali deklarację o współpracy mającej na celu objęcie patronatem merytorycznym szkoleń i warsztatów służących podnoszeniu kultury *compliance*, tj. postępowania zgodnego z ładem prawnym w instytucjach działających na rynku finansowym. W tym zakresie funkcjonariusze CBA uczestniczyli w warsztatach i konferencjach obejmujących zagadnienia zamówień publicznych, whistleblowingu, znaczenia kultury *compliance* oraz *compliance* w walce z korupcją.

PUBLIKACJE

W latach 2010–2015 CBA wydało 36 publikacji, z których 25 to opracowania w języku polskim, 5 – w języku angielskim i 6 dwujęzycznych – polsko-angielskie. Publikacje są udostępnione w formie e-booków i audiobooków na stronach internetowych:

- ▶ www.cba.gov.pl
- ▶ www.antykorupcja.gov.pl

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

CBA współpracuje z wieloma organizacjami międzynarodowymi i organami ścigania z innych państw. Celem współpracy jest wymiana najlepszych praktyk, pogłębianie wiedzy dotyczącej zjawisk korupcyjnych, rozwiązań i instrumentów funkcjonujących za granicą, jak również bieżąca wymiana informacji związana z działaniami operacyjnymi i śledczymi, prowadzonymi przez służby innych państw. Szef CBA w celu realizacji zadań Biura może podejmować współpracę z właściwymi organami i służbami innych państw oraz z organizacjami międzynarodowymi. Podjęcie takiej współpracy, zgodnie z ustawą o CBA, może nastąpić po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów.

Biuro uzyskało dotychczas akceptację na współpracę z 50 krajami oraz 12 organizacjami międzynarodowymi.

Organizacje międzynarodowe, z którymi współpracuje CBA

CBA nawiązało współpracę m.in. z Bankiem Światowym, co zaowocowało opracowaniem wspólnej publikacji pt. *Świadomi nadużyć finansowych i korupcji. Podręcznik dla urzędników zajmujących się zamówieniami publicznymi*.

CBA uczestniczy w 3 projektach finansowanych ze środków UE (w ramach Programu Zapobieganie i Zwalczanie Przestępczości – ISEC): *Rozwój systemu szkoleń antykorupcyjnych we współpracy z STT (Litwa) i KNAB (Łotwa); SIENA dla Organów Antykorupcyjnych (S4ACA) we współpracy z austriackim Federalnym Biurem Antykorupcyjnym (BAK) i EUROPOL-em oraz Transgraniczna współpraca pomiędzy organami ścigania odnośnie do przeciwdziałania i zwalczania przestępstw ekonomicznych, finansowych oraz korupcji, jako element zapewnienia bezpieczeństwa w Unii Europejskiej we współpracy z KWP w Lublinie.*

Komitet Sterujący Regionalnej Inicjatywy Antykorupcyjnej (RAI)¹ przyznał CBA status obserwatora. Pozwala to na uczestnictwo Biura w różnego rodzaju inicjatywach antykorupcyjnych, takich jak: projekty międzynarodowe, szkolenia, seminaria i działalność edukacyjna, w tym naukowa. Inicjatywy te przyczynią się do podnoszenia świadomości antykorupcyjnej w regionie Europy Południowej i Środkowo-Wschodniej.

W ramach programu *Zapobieganie i Zwalczanie Przestępczości – ISEC* Komisja Europejska zdecydowała o przyznaniu CBA dotacji na realizację działań *Rozwój systemu szkoleń antykorupcyjnych*. Współbeneficjentem projektu jest litewska Specjalna Służba Śledcza (STT), a partnerem projektu – łotewskie Biuro Przeciwdziałania i Zwalczania Korupcji (KNAB).

Realizację działań zaplanowano na 36 miesięcy, począwszy od stycznia 2013 r.

Cały projekt składa się z dwóch komponentów:

- ▶ przeprowadzenia cyklu 6 międzynarodowych konferencji szkoleniowych w zakresie zwalczania i przeciwdziałania korupcji; w zorganizowanych konferencjach wzięło udział ponad 200 uczestników – praktyków i profesjonalistów reprezentujących organy i instytucje antykorupcyjne z: Polski, Estonii, Litwy, Łotwy, Norwegii, Chorwacji, Mołdawii, Azerbejdżanu, Czarnogóry, Danii, Macedonii, Austrii, Słowenii, Bułgarii oraz Rumunii;
- ▶ uruchomienia platformy e-learningowej; na stronie <http://szkoleniaantykorupcyjne.edu.pl/> została udostępniona platforma e-learningowa w wersji polskiej i angielskiej; szkolenie podzielono na 3 bloki tematyczne: korupcja w administracji publicznej, korupcja w biznesie oraz społeczne skutki korupcji; platforma została zaprezentowana na 66. Posiedzeniu Plenarnym Grupy Państw Przeciwko Korupcji (GRECO), informacja o tej inicjatywie została również szeroko rozpropagowana z udziałem gremiów krajowych i międzynarodowych; po pierwszym roku działania platforma e-learningowa CBA odnotowała aktywność ponad 22 800 użytkowników z kraju i zagranicy.

¹ Skład RAI: Albania, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Czarnogóra, Macedonia, Mołdawia, Rumunia i Serbia.

Eksperci CBA biorą udział w projekcie twinningowym dla Macedonii – *Support to Efficient Prevention of and Fight against Corruption*, który przygotowuje ten kraj do przystąpienia do UE. Dotychczas funkcjonariusze Biura uczestniczyli w trzech misjach, podczas których poddano analizie obowiązujące i projektowane akty prawne z zakresu konfliktu interesów. Wstępne wnioski zostały zawarte w raporcie przekazanym koordynatorowi projektu.

Eksperci CBA uczestniczyli także w projekcie twinningowym dla Mołdawii – *Support to the Government of Moldova in the Field of Anticorruption*. Głównym celem tego projektu było wsparcie rządu Mołdawii w jej staraniach w walce z korupcją.

Funkcjonariusze ponadto brali udział w projekcie twinningowym dla Czarnogóry – *Support to the implementation of the Anticorruption Strategy and Action Plan*. Ogólnym celem projektu było zmniejszenie poziomu korupcji i konfliktu interesów w Czarnogórze.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Przeciwdziałania Korupcji, obchodzonego 9 grudnia, CBA organizuje od 2010 r., we współpracy z innymi agendami rządowymi i organizacjami pozarządowymi, doroczną Międzynarodową Konferencję Antykorupcyjną. Do tej pory w organizowanych przez CBA spotkaniach wzięło udział ponad 1000 gości z kraju i zagranicy, m.in. z: Austrii, Węgier, Słowacji, Niemiec, Szwajcarii, Czech, Ukrainy, Białorusi, Litwy, Łotwy, Danii, Rumunii, Stanów Zjednoczonych, Francji, Włoch, Wielkiej Brytanii, Belgii, Albanii oraz Maroko.

STRUKTURA BIURA

CBA jest najmniejszą i zarazem najmłodszą służbą specjalną. Biuro zatrudnia 879 funkcjonariuszy i pracowników, którzy są wysokiej klasy profesjonalistami w dziedzinach związanych z realizacją zadań służby. Są to specjaliści z zakresu pracy operacyjnej, czynności dochodzeniowo-śledczych, analiz, czynności kontrolnych, bezpośrednich działań ochronnych, bezpieczeństwa sieci teleinformatycznych, ochrony informacji niejawnych i danych osobowych, obsługi prawnej, logistyki i finansów, audytu i bezpieczeństwa wewnętrznego, współpracy międzynarodowej oraz zabezpieczenia i szkolenia kadr. Ponad jedną trzecią osób zatrudnionych w CBA stanowią kobiety. Wśród 764 funkcjonariuszy są 232 kobiety, a wśród 115 pracowników cywilnych jest ich 88.

Łączna liczba funkcjonariuszy i pracowników CBA w 2015 r.

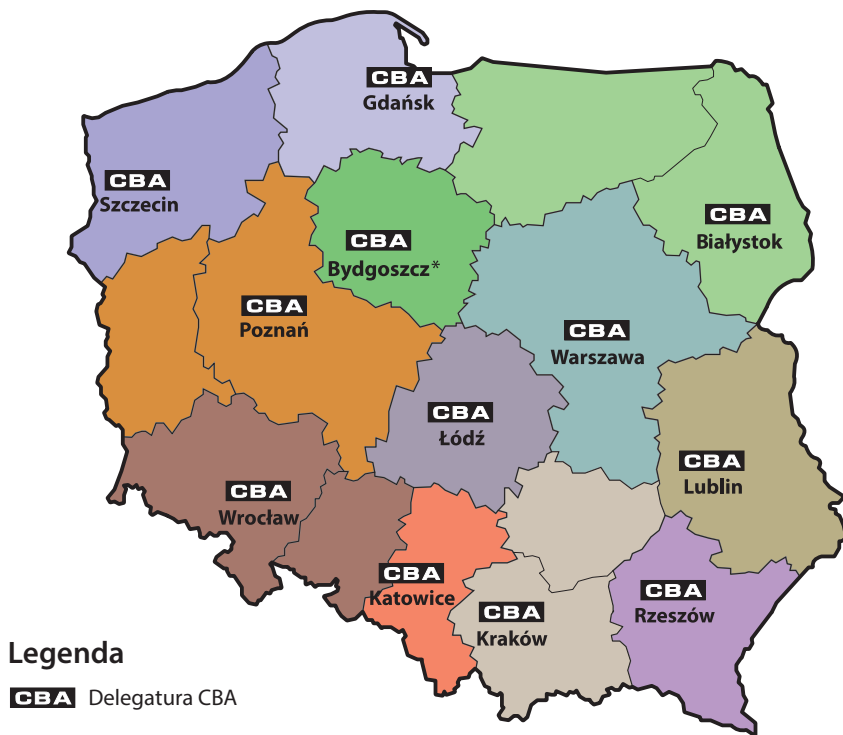
879

320

Łączna liczba kobiet w CBA w 2015 r.

W skład CBA wchodzi następujące jednostki organizacyjne:

▶ Departament Operacyjno-Śledczy	▶ Zespół Audytu Wewnętrznego
▶ Departament Ochrony	▶ Delegatura CBA w Bydgoszczy*
▶ Departament Postępowañ Kontrolnych	▶ Delegatura CBA w Białymstoku
▶ Departament Analiz	▶ Delegatura CBA w Gdańsku
▶ Biuro Techniki Operacyjnej	▶ Delegatura CBA w Katowicach
▶ Biuro Prawne	▶ Delegatura CBA w Krakowie
▶ Biuro Finansów	▶ Delegatura CBA w Lublinie
▶ Biuro Kadr i Szkolenia	▶ Delegatura CBA w Łodzi
▶ Biuro Logistyki	▶ Delegatura CBA w Poznaniu
▶ Biuro Teleinformatyki	▶ Delegatura CBA w Rzeszowie
▶ Biuro Kontroli i Spraw Wewnętrznych	▶ Delegatura CBA w Szczecinie
▶ Gabinet Szefa	▶ Delegatura CBA w Warszawie
	▶ Delegatura CBA we Wrocławiu

* w trakcie organizacji

KONTAKT

Centralne Biuro Antykorupcyjne

Al. Ujazdowskie 9
00-583 Warszawa
e-mail: bip@cba.gov.pl
tel. (22) 437 22 22
fax: (22) 437 22 97

Biurow Przepustek znajduje się przy wejściu od Al. J.Ch. Szucha.

Biurow oraz dziennik podawczy znajdują się przy wejściu od Al. J.Ch. Szucha (czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8.15–16.15).

Nabór do służby tel. (22) 437 15 06

Rzecznik prasowy

Jacek Dobrzyński
tel. (22) 437 22 11 (w godz.: 8.00–16.00)
e-mail: media@cba.gov.pl

DELEGATURY CENTRALNEGO BIURA ANTYKORUPCYJNEGO

Bydgoszcz*

ul. Siedlecka 10, 85-403 Bydgoszcz,
tel. (52) 525 10 00; (22) 437 10 00

Białystok

ul. Antoniukowska 21, 15-740 Białystok,
tel. (85) 876 30 00; (22) 437 30 00

Gdańsk

ul. Kartuska 385 b, 80-125 Gdańsk,
tel. (58) 767 31 00; (22) 437 31 00

Katowice

ul. 1 Maja 123, 40-235 Katowice,
tel. (32) 788 32 00; (22) 437 32 00

Kraków

ul. Raclawicka 58, 30-017 Kraków,
tel. (12) 342 33 00; (22) 437 33 00

Lublin

ul. Gliniana 7, 20-616 Lublin,
tel. (81) 461 34 00; (22) 437 34 00

Łódź

ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź,
tel. (42) 239 35 00; (22) 437 35 00

Poznań

ul. Wichrowa 20, 60-449 Poznań,
tel. (61) 668 36 00; (22) 437 36 00

Rzeszów

ul. Wspólna 1, 35-205 Rzeszów,
tel. (17) 784 37 00; (22) 437 37 00

Szczecin

ul. Żołnierska 4d, 71-210 Szczecin,
tel. (91) 831 38 00; (22) 437 38 00

Warszawa

ul. Poleczki 3, 02-822 Warszawa,
tel. (22) 437 24 00

Wrocław

ul. Rodakowskiego 6, 51-637 Wrocław,
tel. (71) 757 39 50; (22) 437 39 50

* w trakcie organizacji

Zadzwoń na bezpłatną infolinię i zgłoś korupcję

800 808 808

Bezpośrednia rozmowa telefoniczna z funkcjonariuszem CBA
możliwa jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8.15–16.15.

W pozostałych godzinach i w dni wolne od pracy
można pozostawić wiadomość nagrałą na rejestratorze zgłoszeniowym.

e-mail: sygnal@cba.gov.pl

Wypełnij formularz dostępny na stronie www.cba.gov.pl.

Zgłoś korupcję osobiście w jednej z delegatur Biura.

Guidebook

CBA

THE CENTRAL ANTI-CORRUPTION BUREAU

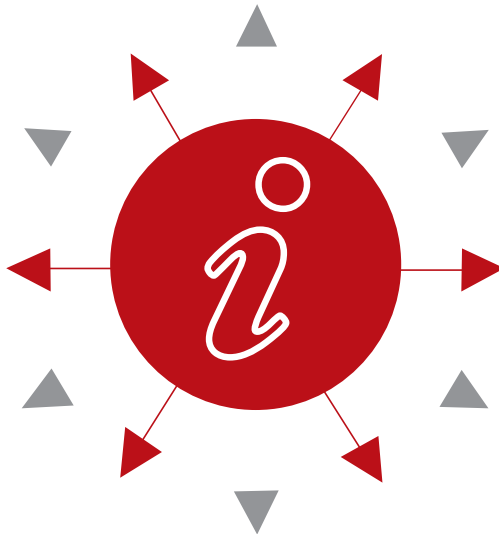
Warsaw 2015

Guidebook

CBA

THE CENTRAL ANTI-CORRUPTION BUREAU

Warsaw 2015

Centralne Biuro Antykorupcyjne

Al. Ujazdowskie 9

00-583 Warszawa

www.cba.gov.pl

Cover design, graphics

Łukasz Dyakowski

Computer composition, proofreading, print

Wydawnictwo Centrum Szkolenia Policji

ul. Zegrzyńska 121, 05-119 Legionowo

www.csp.edu.pl

Edition: 300 copies

THE CENTRAL ANTI-CORRUPTION BUREAU

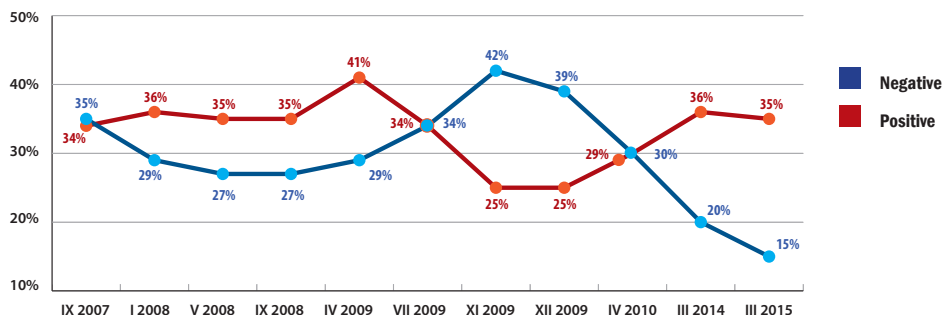
The Central Anti-Corruption Bureau (CBA) is a special service created to combat corruption in public and economic life particularly in public and local government institutions as well as to fight against activities detrimental to the State's economic interest. The Bureau conducts its activities under the Act of 9 June 2006 on the Central Anti-Corruption Bureau (Journal of Laws of 2014, item 1411 – consolidated text as amended).

A survey conducted by Public Opinion Research Center (CBOS) shows that more than a third of respondents (35%) positively evaluate the activities of the Central Anti-Corruption Bureau. Additionally, there has been recorded the lowest percentage of respondents who criticise its performance. For several years, a visible decrease in negative reviews about the CBA has been observed.

CBA Ratings

Respondents' indications by the survey date expressed as a percentage

Source: Public Opinion Research Centre, Communication No. 42/2015 Research, Evaluation of public institutions, Warsaw 2015

Prepared annually since 1995 by Transparency International (TI), the Corruption Perception Index (CPI) has been a leading indicator of the perception of corruption in the public sector. According to the TI report (end of 2014), Poland ranked 35th out of 177 countries surveyed. Behind Poland are among others: Spain (37th), Lithuania (39th), Hungary (47th), the Czech Republic (53rd). From the countries in the region (Central and Eastern Europe), only Estonia holds a higher position (26th place).

HEAD OF THE CBA

The Head of the Central Anti-Corruption Bureau is a central organ of government administration, supervised by the Prime Minister. His activity is subject to control by the Sejm.

The Head of the CBA is appointed for a term of four years and recalled by the Prime Minister, following a consultation with the President of the Republic of Poland, the Special Services Committee and the Parliamentary Committee for Special Services. The Head of the CBA may be reappointed only once.

On 1st December 2015, the Prime Minister Beata Szydło entrusted the responsibilities of Head of the CBA to Ernest Bejda.

Ernest Bejda was born on 24 September, 1973. In 1997, he graduated from law studies at the Faculty of Law and Administration at Maria Curie-Skłodowska University (UMCS) in Lublin. Afterwards, in the years 1997–1999, he completed a prosecutor training in Warsaw, passing the professional prosecutor's exam. From 2000 to 2002, he worked at the General Customs Inspectorate in Warsaw. In the years 2000–2004, he completed an advocate training.

After passing the final advocate exam in 2004, he worked as a lawyer running his own law firm. In 2006, he was appointed deputy head of the CBA. He held that function until 2009. In 2010, he was discharged from service in the CBA. Afterwards, he worked mainly as a legal adviser running his own law firm.

TASKS OF THE CBA

The tasks of the CBA comprise, first of all, identification, prevention and detection of crimes (laid down in art. 2, paragraph 1, item 1 of the Act on the CBA) and prosecution of perpetrators, as well as:

- ▶ disclosure and prevention of cases of non-compliance with the limitation of conducting economic activities by persons performing public functions;
- ▶ documenting the grounds for and initiating implementation of the provisions on the reimbursement of unjustly obtained benefits at the expense of the State Treasury or other public legal entities;

- ▶ control of the correctness and truthfulness of asset declarations or statements on conducting economic activities by persons performing public functions;
- ▶ disclosure of cases of non-compliance with certain provisions of law-making procedures and implementation of decisions concerning:
 - privatisation and commercialisation,
 - financial support,
 - awarding public procurement,
 - disposal of assets of public finance sector entities, entities receiving public funds, entrepreneurs with State Treasury shareholding or local government units,
 - granting of concessions, permits, subject exemptions, reliefs, preferences, quotas, tariff ceilings, sureties and bank guarantees;
- ▶ conducting analytical activities concerning the phenomena occurring within the CBA's competence and presenting information in this regard to the Prime Minister, the President of the Republic of Poland, the Sejm and the Senate.

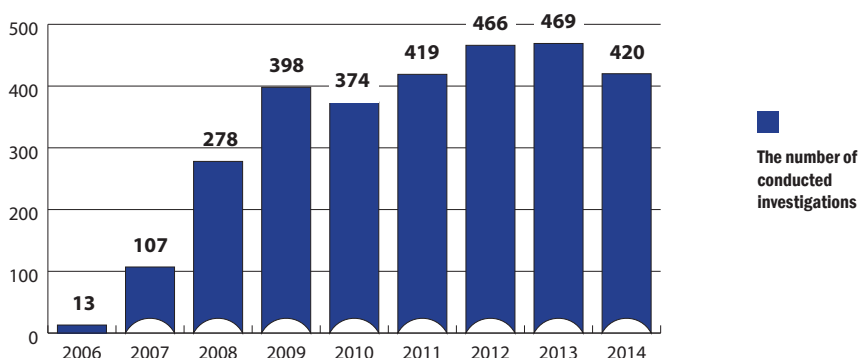
Preventive activities also constitute an important part of the CBA performance.

The CBA officers, within the limits of the tasks defined in the Act, perform the following activities:

OPERATIONAL ACTIVITIES AND LEGAL PROCEEDINGS

In 2014, the percentage of investigations ended with indictment increased in relation to the previous year and amounted to 49%.

Operational intelligence is performed by the officers of the CBA in order to prevent the perpetration of crimes, their recognition and detection as well as to obtain and process information relevant to combating corruption in state institutions and local government and also activities against the economic interest of the State.

In case of a justified suspicion of crime perpetration, the CBA officers perform investigative activities specified by the provisions of the Code of Criminal Procedure, including activities ordered by court and the prosecutor.

CONTROL ACTIVITIES

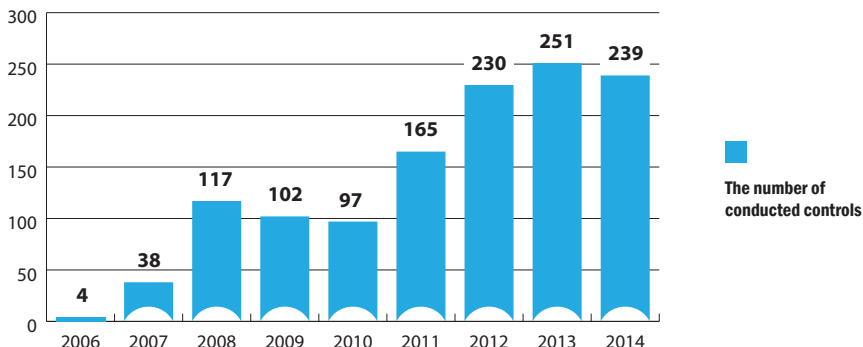
The Bureau is the sole special service having a tool in the form of the control of asset declarations and economic decisions.

The aim of control activities conducted by the CBA officers is the disclosure of corruption cases in public institutions, abuse by persons performing public functions, and activities against the economic interest of the State.

Controls are conducted on the basis of an annual control plan, approved by the Head of the CBA or – if necessary – on an ad hoc basis.

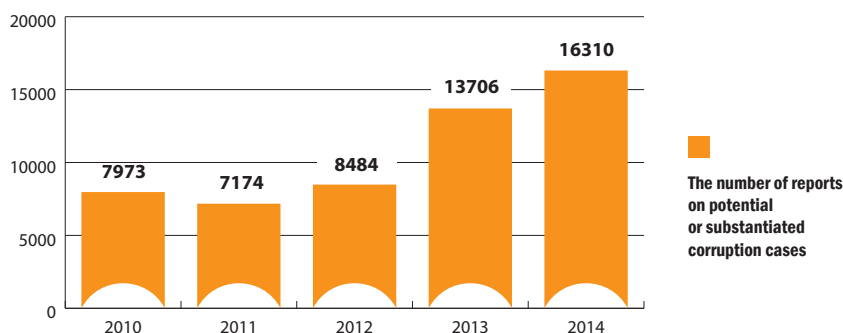
Control activities cover:

- 1) disclosure and prevention of cases of non-observance of the law, for example in the scope of issuing economic decisions (among others: privatisation, financial support, disposal of state and municipal assets, public procurement),
- 2) verification of the correctness and veracity of asset declarations or statements on conducting economic activities by persons performing public functions.

ANALYTICAL ACTIVITIES

Identification of threats detrimental to the economic interest of the State as well as appropriately early and possibly predictive communicating them to the state authorities, in addition to the formulation of proposals of remedial actions are the basic objectives of analytical and informative undertakings carried out by the CBA officers. Moreover, they support operational intelligence, investigative and control activities. Activities conducted in 2014 concerned mainly public procurement, privatisation, government programmes and activities of selected public institutions. The fact that an increasing number of respondents evaluate the CBA's activity as good is reflected in the number of potential corruption cases reported to the Bureau.

The forecast on corruption threats developed by the Bureau in 2013 allowed to focus the CBA's activities on eight selected areas – infrastructure, computerisation of public administration, the use of EU funds, the defence sector, health care, environmental protection, corruption in civil service, energy.

Every year, the CBA prepares and issues a document titled *The Corruption Map* – which reflects the state of corruption offences in Poland. The report is prepared in cooperation with other services, the General Prosecutor's Office, and the Ministry of Justice.

In 2014, the CBA's tasks associated with the verification of incompatibility declarations were extended. Declarations of the following groups are verified: candidates for members and members of the Economic Commission to the Minister of Health, the Transparency Council to the President of the Agency for Assessment of Medical Technology, health care consultants and persons participating in the preparation, execution and performance of offset contracts.

THE CBA'S WEBSITES

www.cba.gov.pl – the CBA's official website

The site is also available in English. The Bureau conducts information activities on Facebook, Twitter and Google+. The websites in both language versions include basic information related to the activities of the Bureau. In 2014, the graphic design of the website was changed, it was also adapted to the needs of people with disabilities.

www.antykorupcja.gov.pl – informative and educational website

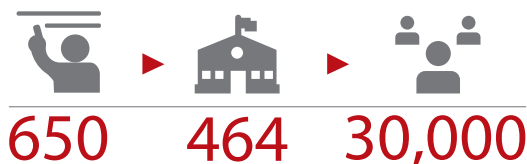

Educational content can also be found on websites run by the CBA on Facebook, Twitter, and YouTube. The website contains information of educational nature covering, among others, current media reports on corruption and its countermeasures, analyses and reports as well as the results of social research.

ANTI-CORRUPTION TRAINING COURSES

Since 2010 the CBA officers, on the grounds of their experience in the field combating and preventing corruption, have conducted training courses for employees of government and public administration institutions. The courses are also conducted during various workshops and conferences addressing anti-corruption issues.

The courses are complemented with handbooks issued by the CBA and addressed to officials and entrepreneurs. An important element of the training is the discussion of the most common irregularities and mistakes in implementation of public procurement.

By the end of 2014,
more than 650 training
courses were conducted
in 464 institutions.
More than 30,000
people were trained.

COOPERATION WITH THE CENTRE FOR EDUCATION DEVELOPMENT (ORE)

Under an agreement signed in March 2014, the CBA and the Centre for Education Development have implemented a pilot educational project *Ethics not only for Kids*. The cooperation includes mainly training on anti-corruption aimed at coordinators and regional leaders, on the topic of anti-corruption, development of a handbook for teachers and launch of an e-learning platform. The project is dedicated to teachers and pupils of classes I to III of elementary school, as well as their parents and local communities. On 12 June 2015, a conference was held to sum up the pilot project. It was attended by almost 220 schools and over 27,500 pupils were trained. 90% of the teachers who use the program observed at least partial changes in the attitudes and the behaviour of pupils. The project ends in August 2015.

THE 2014–2019 GOVERNMENT PROGRAMME FOR COUNTERACTING CORRUPTION

The CBA carries out tasks resulting from the resolution on the *2014–2019 Government Programme for Counteracting Corruption* adopted on 1 April 2014 by the Council of Ministers. The CBA is one of the most involved institutions. The Head of the CBA is the deputy chairperson of the Interministerial Team for Coordination and Monitoring of the Implementation of the Government Programme for Counteracting Corruption. The Minister of the Interior holds the function of the Team's Chairperson. The CBA participated in 31 activities included in 15 tasks.

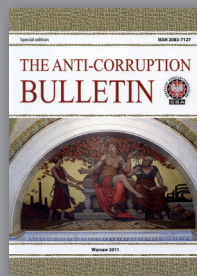
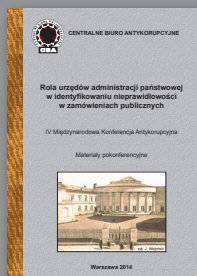
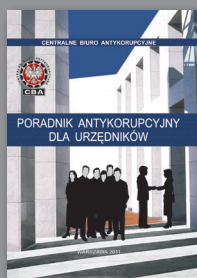
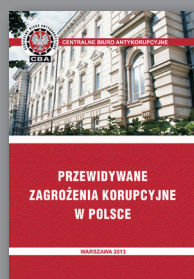
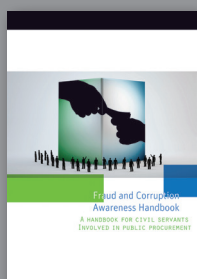
In May 2014, the Head of the CBA, the Chairperson of the Financial Supervision Authority and Chairman of the Board of the Warsaw Stock Exchange signed a declaration on cooperation, which aims to patronage training courses and workshops designed to increase the compliance culture, i.e. acting in accordance with the legal governance in institutions operating in the financial market. In this regard, the CBA officers participated in workshops and conferences involving issues of public procurement, whistleblowing, the importance of compliance culture, and compliance in the fight against corruption.

PUBLICATIONS

In the years 2010–2015, the CBA issued 36 publications, 25 of which were in Polish, 5 – in English, and 6 bilingual – Polish-English. The publications are available in the form of e-books and audiobooks on the websites:

- ▶ www.cba.gov.pl
- ▶ www.antykorupcja.gov.pl

INTERNATIONAL COOPERATION

The CBA cooperates with many international organisations and law enforcement agencies in other countries. The cooperation aims to exchange best practices, extend the knowledge on corruption, solutions and instruments applied abroad as well as to exchange information on current operational and investigative activities conducted by foreign services. In order to carry out the tasks of the Bureau, the Head of the CBA may cooperate with competent authorities and services of other countries and with international organisations. Pursuant to the Act on the CBA, such cooperation is feasible exclusively after obtaining the consent of the Prime Minister.

So far, the Bureau has obtained the consent to cooperate with 50 countries and 12 international organisations.

International organizations, cooperating with CBA

The CBA established cooperation with, among others, The World Bank, which resulted in a joint publication titled: *Fraud and Corruption Awareness Handbook. A handbook for Civil Servants Involved in Public Procurement.*

The CBA participates in 3 projects supported by the EU (under the ISEC Programme): *Rising of Anticorruption Training System* in cooperation with the STT (Lithuania) and KNAB (Latvia), *SIENA for Anticorruption Authorities* (S4ACA) in collaboration with the Austrian Federal Anti-Corruption Bureau (BAK) and EUROPOL as well as *Cross-border cooperation between law enforcement agencies regarding preventing and combating economic and financial crimes and corruption, as part of ensuring security in the European Union* in cooperation with the Regional Police Headquarters in Lublin.

The Steering Committee of the Regional Anti-Corruption Initiative (RAI)¹ granted the CBA observer status. This allows for the CBA participation in various anti-corruption initiatives, such as international projects, training courses, seminars, and educational activities, including scientific activities. These initiatives contribute to raising anti-corruption awareness in Southern Europe and Central and Eastern Europe.

Under the programme *Prevention of and Fight against Crime*, the European Commission awarded a grant to the CBA for the implementation of the project: *Rising of Anticorruption Training System*. The Lithuanian Special Investigation Service (STT) is the co-beneficiary of the project, the Latvian Corruption Prevention and Combating Bureau (KNAB) is the project partner.

The implementation of the activities was planned for 36 months. The whole project consists of two components:

- ▶ a series of six international anti-corruption training conferences in the scope of combating and preventing corruption; in the conferences organised so far, over 200 participants took part – practitioners and professionals representing anti-corruption authorities and institutions from: Poland, Estonia, Lithuania, Latvia, Norway, Croatia, Moldova, Azerbaijan, Montenegro, Denmark, Macedonia, Austria, Slovenia, Bulgaria, and Romania;
- ▶ the launch of an e-learning platform; the e-learning platform is available on the site <https://szkolenia-antykorupcyjne.edu.pl/> both in Polish and in English; the training course is divided into three sections: corruption in public administration, corruption in business, social effects of corruption; the platform was presented at the 66th plenary meeting of The Council of Europe Group of States against Corruption (GRECO); the information about the initiative was widely propagated with the participation of national and international bodies; after the first year of its operation, the CBA's e-learning platform recorded over 22,800 users from the country and from abroad.

¹ Composition of RAI: Albania, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Montenegro, Macedonia, Moldova, Romania, and Serbia.

The CBA's experts take part in a Twinning Project for Macedonia – *Support to Efficient Prevention of and Fight against Corruption*, which prepares the country for accession to the EU. So far the experts from the Bureau have participated in three missions, during which they analysed draft and enacted laws in the field of conflict of interest. Preliminary conclusions are contained in a report submitted to the coordinator of the project.

The CBA officers also participated in a Twinning Project for Moldova – *Support to the Government of Moldova in the field of Anticorruption*. The main objective of the project was to support the Moldovan government in its efforts to fight corruption. The CBA also participated in a Twinning Project for Montenegro – *Support to the Implementation of the Anticorruption Strategy and Action Plan*. The overall objective of the project was to reduce the level of corruption and conflicts of interest in Montenegro.

On the occasion of the International Anti-Corruption Day – celebrated on 9 December – since 2010 the CBA, in collaboration with other government agencies and non-governmental organisations, has organised annual International Anti-Corruption Conferences. So far, the meetings organized by the CBA were attended by over 1,000 guests from Poland and other countries, including: Austria, Hungary, Slovakia, Germany, Switzerland, the Czech Republic, Ukraine, Belarus, Lithuania, Latvia, Denmark, Romania, the United States, France, Italy, Great Britain, Belgium, Albania, and Morocco.

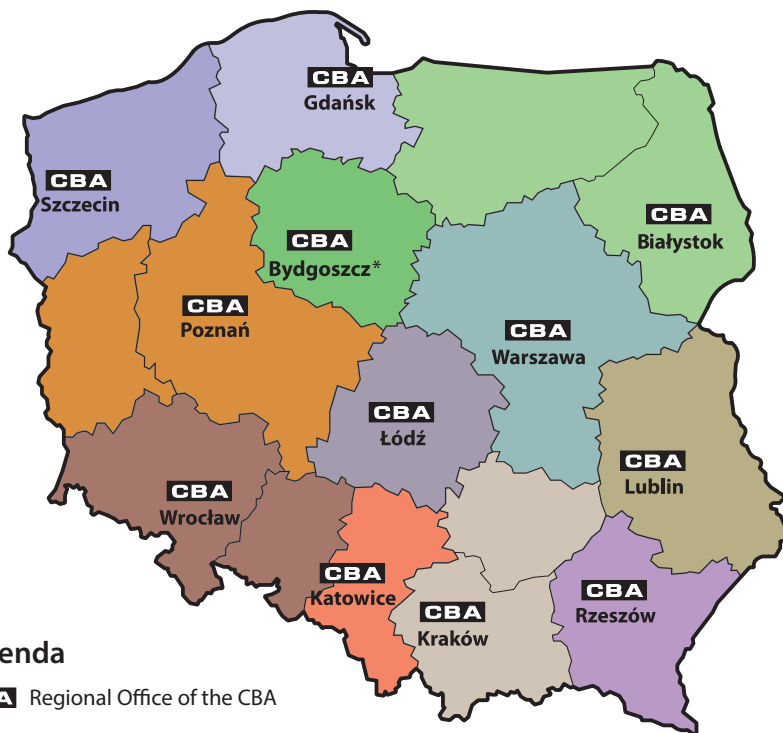
THE STRUCTURE OF THE BUREAU

The CBA is the smallest and also the youngest special service. The Bureau employs 879 officers and civil servants who are high class professionals in fields related to the completion of the tasks of the service. They are specialists in the area of operational work, investigation, detection, analysis and control activities, direct protective measures, security of telecommunication networks, protection of confidential information and personal data, legal service, logistics and finance, audit and internal security, international cooperation, and personnel training. More than one-third of persons employed in the CBA are women. 232 out of 764 officers, and 88 out of 115 civil servants are female.

The CBA consists of the following units:

- ▶ Operations and Investigations Department
- ▶ Security Department
- ▶ Control Procedure Department
- ▶ Analysis Department
- ▶ Operational Techniques Bureau
- ▶ Law Bureau
- ▶ Finance Bureau
- ▶ HR and Training Bureau
- ▶ Logistics Bureau
- ▶ IT Bureau
- ▶ Control and Internal Affairs Bureau
- ▶ Cabinet of the Head
- ▶ Internal Auditors' Unit
- ▶ Regional Office of the CBA in Białystok
- ▶ Regional Office of the CBA in Bydgoszcz*
- ▶ Regional Office of the CBA in Gdańsk
- ▶ Regional Office of the CBA in Katowice
- ▶ Regional Office of the CBA in Kraków
- ▶ Regional Office of the CBA in Lublin
- ▶ Regional Office of the CBA in Łódź
- ▶ Regional Office of the CBA in Poznań
- ▶ Regional Office of the CBA in Rzeszów
- ▶ Regional Office of the CBA in Szczecin
- ▶ Regional Office of the CBA in Warszawa
- ▶ Regional Office of the CBA in Wrocław

* organisation in progress

CONTACT

Centralne Biuro Antykorupcyjne

Al. Ujazdowskie 9
00-583 Warszawa
e-mail: bip@cba.gov.pl
tel. (22) 437 22 22
fax: (22) 437 22 97

The Pass Office and the Registry Office of the CBA

are located at the al. J.Ch. Szucha entrance (Monday to Friday, 8.15–16.15)

Recruitment

tel. (22) 437 15 06

CBA Press Officer

Jacek Dobrzyński
tel. (22) 437 22 11 (office hours: 8.00–16.00)
e-mail: media@cba.gov.pl

REGIONAL OFFICES OF THE CENTRAL ANTI-CORRUPTION BUREAU

Bydgoszcz*

ul. Siedlecka 10, 85-403 Bydgoszcz,
tel. (52) 525 10 00; (22) 437 10 00

Białystok

ul. Antoniukowska 21, 15-740 Białystok,
tel. (85) 876 30 00; (22) 437 30 00

Gdańsk

ul. Kartuska 385 b, 80-125 Gdańsk,
tel. (58) 767 31 00; (22) 437 31 00

Katowice

ul. 1 Maja 123, 40-235 Katowice,
tel. (32) 788 32 00; (22) 437 32 00

Kraków

ul. Raclawicka 58, 30-017 Kraków,
tel. (12) 342 33 00; (22) 437 33 00

Lublin

ul. Gliniana 7, 20-616 Lublin,
tel. (81) 461 34 00; (22) 437 34 00

Łódź

ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź,
tel. (42) 239 35 00; (22) 437 35 00

Poznań

ul. Wichrowa 20, 60-449 Poznań,
tel. (61) 668 36 00; (22) 437 36 00

Rzeszów

ul. Wspólna 1, 35-205 Rzeszów,
tel. (17) 784 37 00; (22) 437 37 00

Szczecin

ul. Żołnierska 4d, 71-210 Szczecin,
tel. (91) 831 38 00; (22) 437 38 00

Warszawa

ul. Poleczki 3, 02-822 Warszawa,
tel. (22) 437 24 00

Wrocław

ul. Rodakowskiego 6, 51-637 Wrocław,
tel. (71) 757 39 50; (22) 437 39 50

* organisation in progress

Contact free hotline and report corruption

800 808 808

Direct telephone conversation with a CBA officer is possible
from Monday to Friday, in office hours: 8.15–16.15.

Other hours and non-working days: leave a message on the recording device.

e-mail: sygnal@cba.gov.pl

Fill out the form available on the website www.cba.gov.pl.

Report corruption in person at one of the Regional Offices of the Bureau.